

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความรู้ของผู้ป่วยก่อนและหลังได้รับคำปรึกษาแนะนำจากทีมเภสัชกร (2) ประเมินคุณภาพชีวิตหลังปลูกถ่ายไตทันทีและหลังปลูกถ่ายไตประมาณ 6 เดือน (3) ประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยที่มีต่อเภสัชกรในทีมดูแลผู้ป่วย (4) ติดตามผลทางคลินิกของผู้ป่วยที่มารับบริการในคลินิกผู้ป่วยปลูกถ่ายไต โดยเป็นการประเมินผลรวมของผู้ป่วยที่มารับบริการในคลินิกตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2543 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 และได้รับคำปรึกษาแนะนำจากทีมเภสัชกรจนครบขั้นตอนแล้ว มีผู้ป่วยที่เข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้จำนวน 77 ราย หลังจากปลูกถ่ายไตผู้ป่วยจะได้รับแบบสอบถามประเมินความรู้และแบบสอบถามคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพ (SF-36) จากนั้นเภสัชกรจะเริ่มให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ป่วย จนเมื่อการให้คำปรึกษาแนะนำครบขั้นตอน (ประมาณ 6 เดือนหลังปลูกถ่ายไต) ผู้ป่วยจะได้รับแบบสอบถามเพื่อประเมินความรู้ คุณภาพชีวิต และความพึงพอใจตลอดจนผลลัพธ์ทางคลินิก ผลการศึกษาพบว่า คะแนนความรู้หลังจากได้รับคำปรึกษาแนะนำ (ร้อยละ 79.6) เพิ่มขึ้นจากก่อนได้รับคำปรึกษาแนะนำ (ร้อยละ 62.2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คะแนนคุณภาพชีวิตในมิติความสามารถทางกายในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ และมีดี ผลกระทบต่อการทำกิจกรรมทางสังคมเนื่องจากปัญหาทางด้านร่างกายและอารมณ์หลังปลูกถ่ายไตประมาณ 6 เดือนมากกว่าหลังปลูกถ่ายไตทันทีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คะแนนความพึงพอใจของผู้ป่วยที่มีต่อเภสัชกรเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 พบการติดเชื้อหลังปลูกถ่ายไตมากที่สุดในช่วง 3 เดือนแรกหลังผ่าตัด โดยเป็นการติดเชื้อที่ทางเดินปัสสาวะมากที่สุด (ร้อยละ 41.5) อุบัติการณ์ของความดันเลือดสูง ไชมันในเลือดสูง และน้ำตาลในเลือดสูงเท่ากับร้อยละ 19.5 72.7 และ 11.7 ตามลำดับ อัตราการเกิด acute rejection เท่ากับร้อยละ 18.2 และมีอัตราการกลับมาอนโรงพยาบาลซ้ำเนื่องจากอาการไม่พึงประสงค์ที่รุนแรงหรือเกิดพิษจากยากดภูมิคุ้มกันร้อยละ 3.9

The purposes of this study were to (1) compare patient knowledge between before and after receiving pharmacy counseling. (2) evaluate quality of life immediately after renal transplantation and 6 months after transplantation. (3) evaluate patient satisfaction to pharmacist team service. (4) explore clinical outcomes after transplantation. These outcomes of 77 patients who came to kidney transplant clinic between January 2000 to December 2005 were evaluated. After transplantation, patient knowledge and quality of life were evaluated. SF-36 was used to evaluate quality of life. Then pharmacists started and continued the counseling process. After the process was completed (about 6 months after transplantation), patient knowledge, quality of life, patient satisfaction and clinical outcomes were evaluated. It was found that knowledge score significantly increased from 62.2% before receiving counseling to 79.6% after completing program. Quality of life score in physical functioning (PF) and social functioning (SF) scales 6 months after transplantation was significant higher than immediately after transplantation. Average satisfaction score was 4.5. Infections mostly occurred in 0-3 months post-transplantation. Urinary tract infection was the most found (41.5%). Incidence of hypertension, dyslipidemia, and hyperglycemia after transplantation were 19.5%, 72.7%, and 11.7%, respectively. Acute rejection rate was 18.2%. Re-hospitalization rate from either severe adverse drug reaction or CNI intoxication was 3.9%.